

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Business Centre
Club

Związek
Rzemiosła
Polskiego

Warszawa, 10 listopada 2020 r.

Stanowisko Rady Przedsiębiorczości

W związku z trwającymi obecnie w Ministerstwie Sprawiedliwości pracami legislacyjnymi nad **projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (UD111)**¹, jako Rada Przedsiębiorczości przedstawiamy poniższe stanowisko.

Ujęte w projekcie zmiany przepisów odnoszące się do instytucji wyzysku oraz przerywania biegu przedawnienia to kolejne regulacje uderzające w interesy wierzyciela i osłabiające jego pozycję względem dłużnika. Wprowadzenie nowych zasad wzruszania zawartych umów poprzez korzystanie z instytucji wyzysku może nieść daleko idące skutki dla biznesu i pewności obrotu gospodarczego. Powyższe zmierza bowiem do podważenia zasady dotrzymywania umów oraz zasady, iż niezajomość prawa nie może być powodem do uchylania się od skutków zawartych umów i przyjętych w nich na siebie obowiązków.

Projekt przewiduje m.in. dodanie przesłanki „braku rozeznania”, ułatwienie z możliwości skorzystania z uprawnienia w postaci unieważnienia umowy, wprowadzenie domniemania, że jeśli wartość świadczenia jednej ze stron przewyższa wartość świadczenia drugiej strony dwukrotnie, to domniemywa się, że przewyższa je w stopniu rażącym oraz wprowadzenie dłuższego niż obecnie terminu na skorzystania z uprawnień strony powołującej się na wyzysk. Niestety, wszystkie te przepisy w brzmieniu zaproponowanym w projekcie ustawy należy ocenić jednoznacznie negatywnie. Za niepokojące należy uznać w szczególności wprowadzenie łatwej możliwości unieważnienia umowy, co stworzy pole do nadużyć we wszystkich sferach stosunków gospodarczych i może pomóc nieuczciwym kontrahentom uniknąć realizacji zawartych umów i spłacania długów.

¹ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12338855>

Niestety, autorzy projektu ustawy przewidzieli w nim również działanie prawa wstecz poprzez możliwość stosowania nowych przepisów o wyzysku także do umów zawartych przed dniem wejścia w życie tej nowelizacji. Złamanie zakazu działania prawa wstecz nie powinno mieć miejsca z powodów oczywistych, w szczególności, gdy nowa regulacja stwarza szanse na wzruszenie umów zawartych zgodnie z prawem. Istnieje wysokie ryzyko, że wprowadzanie przepisów ze skutkiem wstecznym będzie służyć jedynie nieuczciwym dłużnikom, którzy zmianę przepisów będą chcieli wykorzystać jako szansę na uwolnienie się od swoich zobowiązań.

Również negatywnie należy ocenić zaproponowane zmiany odnoszące się do zasad przerywania biegu przedawnienia. Omawiany projekt ustawy przewiduje kolejne już ograniczenia w zakresie dochodzenia roszczeń w postaci przerywania biegu przedawnienia jedynie przez pierwsze wszczęcie mediacji oraz pierwsze zawiadanie do próby ugodowej. Wejście w życie projektowanych przepisów spowoduje, że wierzyciele będą rezygnować z możliwości polubownego rozwiązania sporu, gdyż będą zmuszeni do bezzwłocznego podjęcia działań, które jednoznacznie przerwą bieg przedawnienia ich roszczeń.

Liczymy, że powyższe uwagi zostaną uwzględnione w toku dyskusji nad finalnym kształtem projektowanej ustawy, w szczególności **w celu ograniczenia jej negatywnych skutków na sferę praw wszystkich wierzycieli tworzących obrót gospodarczy.**

Podpisali:

Andrzej Arendarski
Krajowa Izba Gospodarcza

Marek Kowalski
Federacja Przedsiębiorców Polskich

Jolanta Jaworska
Związek Liderów Sektora Usług
Biznesowych

Maciej Witucki
Konfederacja Lewiatan

Wojciech Kostrzewa
Polska Rada Biznesu

Andrzej Malinowski
Pracodawcy RP

Marek Goliszewski
Związek Pracodawców
Business Centre Club

Krzysztof Pietraśzkiewicz
Związek Banków Polskich

Jan Gogolewski
Rzemiosła Polskiego